

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2024
(OR. en)

11212/24

JAI 1045
FRONT 198
MIGR 281
COMIX 287

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9942/24

Θέμα: Αξιολόγηση του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης του μόνιμου σώματος

– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (13 Ιουνίου 2024)

Διαβιβάζονται συνημμένως προς τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την αξιολόγηση του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης του μόνιμου σώματος, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις 13 Ιουνίου 2024.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την αξιολόγηση του
κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή (ΕΣΑ)¹,
συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης του μόνιμου σώματος**

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Γενικά

1. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την έκθεση της Επιτροπής για την αξιολόγηση του κανονισμού ΕΣΑ ως συμβολή στην εκτίμηση των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (στο εξής: Οργανισμός) και των δράσεων που θα αναληφθούν από την κοινότητα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής για τη στήριξη της πλήρους εφαρμογής του κανονισμού και τη διασφάλιση αποτελεσματικής ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων (EIBM) και της αποτελεσματικότητας της πολιτικής της Ένωσης για τις επιστροφές.
2. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι ο κανονισμός ΕΣΑ εφαρμόζεται στο πλαίσιο των μεταναστευτικών προκλήσεων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και σε βασικές τρίτες χώρες καταγωγής και διέλευσης, της πανδημίας COVID-19, του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, καθώς και καταστάσεων εργαλειοποίησης της μετανάστευσης.
3. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η εφαρμογή του κανονισμού έχει συμβάλει στην ενίσχυση της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής της Ένωσης για τις επιστροφές και στη σταδιακή έναρξη λειτουργίας του μόνιμου σώματος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η κύρια αποστολή του Οργανισμού είναι να στηρίζει τα κράτη μέλη στις προσπάθειες αυτές.
4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη θετική αξιολόγηση της συνάφειας, της συνοχής και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας του κανονισμού και ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να αντιμετωπίζονται τα κενά που εντοπίζονται και να δοθεί έμφαση στην περαιτέρω εφαρμογή και ενοποίηση, ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της κοινότητας της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ενώ παράλληλα δρομολογείται προβληματισμός σχετικά με πιθανές στοχευμένες τροποποιήσεις του κανονισμού.

¹ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896 για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης του μόνιμου σώματος (5490/24 + ADD 1 + ADD 2)

5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που περιορίζουν επί του παρόντος την αποτελεσματικότητα του κανονισμού ως αποτέλεσμα οργανωτικών, τεχνικών και επιχειρησιακών ελλείψεων.
6. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι με την αύξηση των καθηκόντων που ανατίθενται στον Οργανισμό και στην κοινότητα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ιδίως ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των νομοθετικών κειμένων του συμφώνου για το άσυλο και τη μετανάστευση, καθώς και της έναρξης λειτουργίας των νέων ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών, η ιεράρχηση των βασικών καθηκόντων του Οργανισμού και η αποδοτική χρήση των πόρων θα είναι ζωτικής σημασίας, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης κατάστασης κάθε κράτους μέλους, μεταξύ άλλων, των γεωγραφικών και γεωπολιτικών ιδιαιτεροτήτων.

Δομή διακυβέρνησης

7. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την εκτίμηση της Επιτροπής ότι η κατανομή των καθηκόντων μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου και του εκτελεστικού διευθυντή του Frontex, καθώς και η δομή εποπτείας είναι σαφείς και αποτελεσματικές· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η δομή της οργάνωσης του Οργανισμού πρέπει να ευθυγραμμιστεί πλήρως με την εντολή του· στο πλαίσιο αυτό, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη πλήρους εφαρμογής της νέας οργανωτικής δομής που εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο τον Νοέμβριο του 2023.

Αντίληψη της κατάστασης

8. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη, ακριβή και επικαιροποιημένη εικόνα της κατάστασης στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι πρέπει να καλυφθούν οι βασικές συνιστώσες της ΕΙΒΜ στις αναλύσεις κινδύνου· ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία των δεδομένων υψηλής ποιότητας και της χρήσης τους από όλα τα εργαλεία αντίληψης της κατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των αναλύσεων κινδύνου και των αξιολογήσεων τρωτότητας, για την επίτευξη μιας ενοποιημένης εικόνας της κατάστασης στα εξωτερικά σύνορα σε σχεδόν πραγματικό χρόνο, συμπεριλαμβανομένης της προσυνοριακής περιοχής, και για τη συμβολή στον εντοπισμό, την πρόληψη και την καταπολέμηση διασυνοριακών εγκληματικών δραστηριοτήτων και της παράτυπης μετανάστευσης, καθώς και για τη συμβολή στη διασφάλιση της προστασίας και τη διάσωση της ζωής των μεταναστών· στο πλαίσιο αυτό, ΖΗΤΕΙ αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των οργανισμών της ΕΕ και ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να ολοκληρωθεί η ανάπτυξη του EUROSUR.

9. ΣΥΓΧΑΙΡΕΙ τον Οργανισμό για την τεχνική και επιχειρησιακή του υποστήριξη προς τα κράτη μέλη, ιδίως για τη συνδρομή του στην εφαρμογή των μέτρων ελέγχου των συνόρων, στην υλοποίηση κοινών επιχειρήσεων και στην παροχή ολόκληρου του φάσματος των υπηρεσιών που σχετίζονται με τις επιστροφές· TONIZEI την ανάγκη να διασφαλιστεί η προσαρμοστικότητα των μεθόδων εργασίας του Οργανισμού στις διαφορετικές πραγματικότητες και ανάγκες των κρατών μελών, καθώς και στην κατάσταση στα εξωτερικά σύνορα και τις γειτονικές χώρες της ΕΕ, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της εμφάνισης νέων τρόπων δράσης των δικτύων παράνομης διακίνησης και των εγκληματικών δικτύων, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Μόνιμο σώμα και ανάπτυξη δυνατοτήτων

10. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τη σημασία ενός πλήρως επιχειρησιακού μόνιμου σώματος με γνώμονα την ποιότητα, το οποίο θα στηρίζει τα κράτη μέλη επιτόπου· στο πλαίσιο αυτό, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για αποτελεσματικές διαδικασίες πρόσληψης, αποδοτική ανάπτυξη αποστολών και επαρκή κατάρτιση, ιδίως για εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες και εξειδικευμένα προφίλ· TONIZEI ότι η σύνθεση και η εμπειρογνομosύνη του μόνιμου σώματος απαιτούν τελειοποίηση, προκειμένου να αντικατοπτρίζονται καλύτερα οι υφιστάμενες και οι μελλοντικές επιχειρησιακές ανάγκες· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη ευελιξίας για την ανακατανομή του προσωπικού και του εξοπλισμού κατόπιν αλλαγών στις επιχειρησιακές ανάγκες ή στις ικανότητες φιλοξενίας σε τμήματα των εξωτερικών συνόρων· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι περιορισμοί που απορρέουν από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης της ΕΕ και έχουν αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης αποστολών πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη θέσπιση κατάλληλων εκτελεστικών κανόνων.
11. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τη σημασία της δέσμευσης των κρατών μελών να συνεισφέρουν στο μόνιμο σώμα, ούτως ώστε να προκύψουν αποτελεσματικές αποστολές που θα αντικατοπτρίζουν τις επιχειρησιακές ανάγκες των κρατών μελών.
12. Κατά την περαιτέρω ανάπτυξη και αποστολή του μόνιμου σώματος, TONIZEI ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πρακτικά εμπόδια, όπως οι διαδικασίες πρόσβασης σε εθνικές βάσεις δεδομένων, οι γλωσσικοί φραγμοί ή οι ικανότητες φιλοξενίας των κρατών μελών.

13. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι μια αποτελεσματική ΕΙΒΜ απαιτεί ενισχυμένες δυνατότητες και υποδομές συνοριακού ελέγχου, μέσα επιτήρησης και εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένου τεχνικού εξοπλισμού που ανήκει σε οργανισμό· προκειμένου να διασφαλιστούν μακροπρόθεσμος ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός και προβλεψιμότητα όσον αφορά βασικές επενδύσεις σε δυνατότητες στον Οργανισμό και στα κράτη μέλη, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της ανάπτυξης και της τακτικής επικαιροποίησης του χάρτη πορείας για τις δυνατότητες και των εθνικών σχεδίων ανάπτυξης δυνατοτήτων, σύμφωνα με τον κύκλο πολυετούς στρατηγικής πολιτικής της ΕΙΒΜ.

Εξωτερική διάσταση

14. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σημασία της εξωτερικής διάστασης της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής· στο πλαίσιο αυτό, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για συντονισμένη προσέγγιση με τη συμμετοχή των σχετικών φορέων, η οποία θα συνδέει την αντίληψη της κατάστασης με τις τάσεις στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και σε βασικές χώρες καταγωγής και διέλευσης, με επιχειρησιακές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των επιστροφών.
15. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της σύναψης και της θέσης σε λειτουργία συμφωνιών περί καθεστώτος ή ρυθμίσεων συνεργασίας με βασικές χώρες καταγωγής και διέλευσης, επιπλέον των υφιστάμενων και νέων στρατηγικών εταιρικών σχέσεων με βασικές τρίτες χώρες, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την πρόληψη των παράτυπων αναχωρήσεων προς την Ένωση· στο πλαίσιο αυτό, ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η οικοδόμηση εμπιστοσύνης, η παροχή τεχνικής βοήθειας και η ανάπτυξη ικανοτήτων σε τρίτες χώρες παραμένουν υψίστης σημασίας.

Επιστροφές

16. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της στήριξης του Frontex για την επιστροφή, την επανένταξη και την επανεισδοχή, καθώς και την ανάγκη να διατηρηθεί η στήριξη αυτή στο μέλλον, σύμφωνα με τις επιχειρησιακές ανάγκες των κρατών μελών.
17. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι το διοικητικό συμβούλιο πρέπει να παρέχει στρατηγική καθοδήγηση σε θέματα που αφορούν τις επιστροφές με βάση τις συζητήσεις σε επίπεδο εμπειρογνομόνων και υψηλό επίπεδο και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, τον Οργανισμό και το κατάλληλο φόρουμ υψηλού επιπέδου για τις επιστροφές να βελτιώσουν τον συντονισμό, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρησιακές δραστηριότητες του Οργανισμού συμβάλλουν στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ.

18. ΖΗΤΕΙ να ενισχυθεί, όπου απαιτείται, η εθνική διακυβέρνηση της ΕΙΒΜ, προκειμένου να εξορθολογιστεί η εθνική θέση όσον αφορά τις επιστροφές.
19. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διερευνήσει τις δυνατότητες του Οργανισμού να παρέχει επιχειρησιακή στήριξη σε τρίτες χώρες για την οργάνωση επιχειρήσεων επιστροφών σε άλλες τρίτες χώρες.

Θεμελιώδη δικαιώματα

20. ΤONIZEI τη σημασία της διασφάλισης του σεβασμού, της προστασίας και της προώθησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων στις δραστηριότητες του Οργανισμού· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ το πόρισμα της αξιολόγησης ότι το πλαίσιο για τα θεμελιώδη δικαιώματα που εφαρμόζει ο Οργανισμός συμβάλλει στην πρόληψη των παραβιάσεων των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο πλαίσιο της παροχής στήριξης στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες· ΤONIZEI τον σημαντικό ρόλο του υπευθύνου θεμελιωδών δικαιωμάτων· στο πλαίσιο αυτό, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΣΑ, ο υπεύθυνος θεμελιωδών δικαιωμάτων αναθέτει σε κάθε επιχείρηση τουλάχιστον έναν παρατηρητή θεμελιωδών δικαιωμάτων· ΤONIZEI ότι πρέπει να διεξάγονται εκ των προτέρων διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη κατά την ανάπτυξη τυποποιημένων επιχειρησιακών διαδικασιών για τους παρατηρητές θεμελιωδών δικαιωμάτων στις επιχειρήσεις.

Συμπέρασμα

21. Αναγνωρίζοντας τον ρόλο του διοικητικού συμβουλίου, ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ότι το Συμβούλιο θα παρέχει κατάλληλη πολιτική και στρατηγική καθοδήγηση σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από την κοινότητα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματική και συντονισμένη εφαρμογή του κανονισμού ΕΣΑ· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να επανεξετάζει τακτικά την πρόοδο και να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τα μέτρα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίζονται, με σκοπό να προτείνει έγκαιρες τροποποιήσεις του κανονισμού, όπου χρειάζεται και κατόπιν ενδεδειγμένης εκτίμησης αντίκτυπου.